

7. Про затвердження Методологічних положень з організації державних статистичних спостережень щодо надходження сільськогосподарської продукції на переробні підприємства (Методологічні положення, розд. 2) аказ державного комітету статистики України від 17.01.2011 N 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2./FIN61637.html

8. Шемаєва Л. Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук / Л. Г. Шемаєва. – К., 2010. – 39 с.

9. Шлыков В. В. Комплексное обеспечение экономической безопасности предприятия / В. В. Шлыков. – СПб, 1999. – 138 с.

Определены составляющие механизма обеспечения экономической безопасности перерабатывающих предприятий. Установлено, что для перерабатывающих предприятий основными факторами обеспечения экономической безопасности являются: обеспеченность сырьем и финансовыми ресурсами; наличие платежеспособного спроса; прогрессивность технико-технологической базы производства. На этой основе определены возможности избегания потенциальных угроз для перерабатывающих предприятий.

Економічна безпека, перерабатывающее предприятие, механизм обеспечения экономической безопасности, угрозы, гармонизация интересов, качество, пищевые продукты.

Means of processing plants' economic stability provision were defined in this article. It was found that the key indicators of economic stability for processing plants are: availability of raw materials and financing; effective demand; advanced technical and process base. On the basis of mentioned above it were identified opportunities to avoid potential threats to the processing plants.

Economic stability, processing plant, means of economic stability provision, threats, harmonization of interests, quality, food.

УДК 339.422

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ

**С. І. Мосіюк, кандидат економічних наук
Національний університет**

біоресурсів і природокористування України

**І. П. Мосіюк, кандидат економічних наук
Національний університет харчових технологій**

Висвітлено теоретичні методи інформаційного та науково-технічного забезпечення виробничого обслуговування аграрної сфери та їх роль у підвищенні ефективності виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств.

© С. І. Мосіюк, І. П. Мосіюк, 2015

Інформаційне забезпечення, науково-технічна продукція, консалтинг, виробниче обслуговування.

Розвиток суспільного виробництва, підвищення його ефективності, як відомо, безпосередньо залежить від розвитку науково-технічного прогресу, застосування його досягнень у практиці. Нині існує досить багато форм і методів зв'язків аграрної науки з агропромисловим виробництвом, спрямованих на значне підвищення його ефективності. Тому організація використання одержаних у процесі досліджень науково-технічних результатів та їх інформаційне подання належать до важливих складових розвитку науково-технічного прогресу в агропромисловій сфері. Найбільш повно вони можуть бути використані під час реалізації національних, державних та регіональних програм, які переважно фінансуються з державного бюджету і спрямовані на комплексне вирішення важливих народногосподарських проблем країни [1].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Значний внесок у вивчення тематики стосовно інформаційно-консультаційного забезпечення зробили П. Т. Саблук, М. Ф. Кропивко, який розглядає інформаційну систему як один із факторів підвищення життєдіяльності аграрних товаровиробників, Лобанов М., Цимбал В. та інші вчені. Проте напрям інформаційно-консультаційного забезпечення й надалі залишається актуальним для дослідження.

Мета дослідження – проаналізувати основні теоретичні методи інформаційно-консультаційного забезпечення та визначити фактори економічної ефективності їх застосування.

Виклад основного матеріалу. В умовах ринкової економіки інформаційне забезпечення та науково-технічна діяльність здійснюється у межах ринкових законів. Тому організація наукових досліджень повинна спрямовуватися на розвиток підприємництва на конкурентоспроможній основі. Це свідчить про орієнтацію всієї системи організації та управління науковою діяльністю на максимальну реалізацію науково-технічної та інформаційної продукції. Йдеться про наукові розробки, перш за все, для задоволення інтересів сільськогосподарських товаровиробників, на підвищення ефективності виробництва.

Розвиток конкурентоспроможного суспільного виробництва, підвищення його ефективності, як відомо, безпосередньо залежить від розвитку науково-технічного прогресу, застосування його досягнень у практиці. Нині існує достатньо багато форм і методів зв'язків аграрної науки з агропромисловим виробництвом, спрямованих на значне підвищення його ефективності.

Особливого значення набуває визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень, поліпшення наукового та виробничого забезпечення агропромислового виробництва регіонів шляхом широкого освоєння та використання інформаційних та науково-технічних досягнень на місцях, безпосередньо в господарських структурах, на полях і фермах. З метою підвищення ефективності роботи наукових установ, зміцнення зв'язків із

виробництвом, Українська академія аграрних наук разом із Міністерством агропромислового комплексу України розробили документ, яким визначено напрями діяльності та основний зміст центрів наукового забезпечення агропромислового виробництва областей, сформовані їхні структурні підрозділи в обласних державних сільськогосподарських дослідних станціях та в галузевих інститутах, розроблено механізм їх фінансування. Основними завданнями центрів наукового забезпечення визначено проведення апробації, доопрацювання актуальних науково-технічних досягнень стосовно умов регіонів та їх впровадження у виробництво. Цим започатковано новий етап в організації поліпшення наукового та інформаційного забезпечення АПК України.

На сучасному етапі розвитку аграрного сектору економіки України особливе значення має вибір оптимальної моделі організації інформаційно-консультаційних формувань, які, відповідно до Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» за рахунок державного фінансування надають соціально спрямовані консультаційні послуги, сприяють удосконаленню інформаційно-консультаційного забезпечення аграрного сектору й сільських територій.

Перехід агропромислового виробництва до ринкової економіки потребує застосування ринкових методів використання науково-технічної продукції, яка покликана задовольняти суспільні потреби через формування споживної вартості нових продуктів виробничого призначення. Науково-технічна продукція як товар переносить свою вартість на виготовлену нову продукцію. Одна з особливостей науково-технічної продукції полягає у складності визначення її споживної вартості, оскільки вона матеріалізується в підвищенні загального економічного й науково-технічного потенціалу країни [2, 3].

Для формування ринку науково-технічної продукції необхідний розвиток його інформаційного забезпечення шляхом випуску рекламних бюлетенів, каталогів, довідників, інформаційних повідомлень, створення мережі банків даних про різні види цієї продукції, що входить в функції дорадчої діяльності. Крім того, необхідно розробити методи економічного регулювання ринкових відносин щодо створення й розповсюдження науково-технічної продукції на загальнодержавному, відомчому і господарському рівнях.

З метою прискорення розвитку науково-технічного прогресу в ринкових умовах необхідно стимулювати й підтримувати створення структур інформаційно-консалтингового та дорадчого характеру для надання практичної допомоги сільськогосподарським товаровиробникам в освоєнні науково-технічних розробок.

Визначення економічної ефективності використання науково-технічних розробок застосовується для:

- оцінки завершених науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт або їх окремих етапів;
- визначення фактичної економічної ефективності застосування результатів наукової та науково-технічної продукції у виробництві;

- оцінки науково-дослідної і науково-виробничої діяльності науково-дослідних, дослідно-конструкторських і проектно-конструкторських установ;
- відображення економічної ефективності в нормах, нормативах і показниках при плануванні виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських формувань;
- розрахунків обсягів матеріального заохочення за використання результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, впровадження нової техніки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що здійснення консультативної діяльності щодо підвищення рівня ефективності аграрної підприємницької діяльності та конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції необхідно здійснювати враховуючи специфіку виробництва, структуру конкуренції на ринку збуту готової продукції. В умовах ринкової економіки інформаційне забезпечення та науково-технічна діяльність здійснюються у межах ринкових законів. Тому організація наукових досліджень повинна спрямовуватися на розвиток підприємництва на маркетинговій основі. Це свідчить про орієнтацію всієї системи організації та управління науковою діяльністю на максимальну реалізацію науково-технічної та інформаційної продукції. Йдеться про наукові розробки, насамперед, для задоволення інтересів сільськогосподарських товаровиробників, на підвищення ефективності виробництва.

Список літератури

1. Мосіюк П. О. Аграрний сервіс в пореформованому сільськогосподарському виробництві України : м-ли конгресу економістів України "Соціально-економічна модель постреформеного розвитку агропромислового виробництва в Україні" / П. О. Мосіюк. – К. : ІАЕ УААН, 2004. – С. 327–329.
2. Кропивко М. Ф. Інформаційна система як фактор забезпечення життєдіяльності сільськогосподарських товаровиробників в ринкових умовах / М. Ф. Кропивко // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С.124–128.
3. Саблук П. Т. Реформування та розвиток підприємств агропромислового виробництва / П. Т. Саблук. – К. : ІАЕ УААН, 2009. – 530 с.

Освещены теоретические методы информационного и научно-технического обеспечения производственного обслуживания аграрной сферы и их роль в повышении эффективности производственной деятельности сельскохозяйственных предприятий.

Информационное обеспечение, научно-техническая продукция, консалтинг, производственное обслуживание.

In the article the theoretical methods of information and scientific-technical support service production agriculture and their role in improving the efficiency of production of agricultural enterprises.

Information support, scientific-technical production, consulting, manufacturing services.